

Mis on SE?

Euroopa Äriühingu ehk Societas Europaea (SE) idee tõusetus juba 1950ndate lõpus ning esimene vastav regulatsioon esitati Euroopa Komisjonile 1970. Kulus ligi neli aastakümnet, et ideest vormuks üle-euroopaline juriidiline dokument.

SE määrus (EL Nõukogu määrus nr 2157/2001/EÜ) jõustus 8. oktoobril 2004. SE eesmärk oli luua ettevõtluse vorm, mis rahuldaks kasvanud rahvusvahelisi turge ning oleks üheks vahendiks, et viia ellu Euroopa ühisturu ideed. Euroopa Äriühingu registri andmetel on 16. septembri 2013 seisuga registreeritud 1954 SED.

Mugav tegutseda mitmes liikmesriigis

Euroopa Äriühing on Euroopa Liidu õigusel põhinev äriühingu liik, mis registreeritakse ühes liikmesriigis ning oma esinduste kaudu saab ta tegutseda mitmes liikmesriigis.

SE suur eelis on see, et kui ühing soovib mingil põhjusel vahetada oma registreeritud asukohta, siis võib ta seda igal ajal teha ja viia oma registrijärgse asukoha teise liikmesriiki. Selle protsessi jaoks on ette nähtud omad reeglid ja eelmises registreeritud asukohariigis ei pea ühingu likvideerima, vaid see kustutatakse lihtsustatud korras registrist.

SE tegevust reguleerib ka töötajate kaasamise direktiiv [Nõukogu direktiiv 2001/86/EÜ], mis on vajalikul määral üle võetud ka Eesti õigusesse. Kuigi SE üldreeglid on toodud SE määruuses, reguleeritakse asutamist ja selle tegevust täpsemalt selle liikmesriigi õigusega, kus SE on registreeritud.

4 viisi SE moodustamiseks

- a) eri liikmesriigi ühingute ühinemisega;
- b) valdus-SE moodustamisega;
- c) SEks ümberkujundamisega;
- d) tütarühingust SE moodustamisega.

SE moodustamisel on oluline piiriülene kokkupuude. SE asutamises osalevad ühingud peavad olema registreeritud eri liikmesriikides või vähemalt kahel neist peab olema olnud vähemalt kaks aastat teises liikmesriigis tütarettevõtte või filiaal.

SEd käsitletakse aktsiaseltsina, mille aktsiakapitali miinimumnõue on 120 000 eurot ning mille registrijärgne asukoht ja peakontor peavad asuma samas liikmesriigis.

Kasulik finantsjärelevalvele alluvatele ettevõtjatele

Tänaseks on Eestis registreeritud seitse SED ning kaks SE filiaal. Peamiselt on SE asutajateks olnud kindlustusandjad, kuid SE-na on registreeritud ka näiteks üks ehitusettevõtja ja üks tootmisettevõtte. Piiriülene ühingute ühendamine on kasulik eelkõige finantsjärelevalvele alluvatele ettevõtjatele, kes saavad optimeerida kontserniülest kapitali adekvaatsust ja reservide nõudeid ning allutada ühingu peamiselt

Asutamisel tuleb kaasata ka osalevate äriühingute töötajad, kes moodustavad läbirääkimiste erikomisjoni, mis peab läbirääkimisi töötajate kaasamise üle tulevases SEs:

- kas järgida seniseid reegleid, mis kehtisid igas liikmesriigis;
- teha kokkulepe töötajate kaasatuse kohta;
- moodustada töötajate esinduskogu.

Baltikumis on viimased alternatiivid pigem erandlikud ning jäädud on seniste regulatsioonide juurde.

ühe riigi finantsjärelevalvele ja tegevuslitsentsile.

Paindlikkus ettevõtluse ümberkorraldamiseks Euroopa Liidu sees vastab Euroopa ühisturu ideele ning tänases muutuvases ettevõtluskeskkonnas peetakse seda üheks olulisemaks eeliseks. Näeme oma praktika pinnalt, et üha enam tunatakse selle ettevõtlusliigi vastu huvi ja ühingud, kes on SE vormi valinud, on saanud eeliseid ning mõned neist on kasutanud SE vormi uutele turgudele sisenemiseks.

Karin Madisson
advokaadibüroo
SORAINEN partner

Inga Murula
advokaadibüroo
SORAINEN
vandeadvokaat

(eelkõige finants- ning kindlustussektoris). Sellise regionaalse ärimudeliga on võimalik suurendada üldist äriist efektiivsust, ühtlustada ühingujuhtimise peakontori ja filiaalide vahel, vähendada juhtimise kihilisust ning seeläbi säästa juhtimise ja administreerimisega seotud kulusid. Samuti mõjub ühtne ja terviklik ärimudel klientidele ning investoritele positiivselt ning annab investoritele ligipääsu regionaalsetele investeerimisobjektidele.

SE eelised

Euroopa Komisjoni 2010. aasta uuringu kohaselt on praktikas välja joonistunud levinumad põhjused SE valikuks:

- Euroopa päritolu. SE sobib ettevõtetele, kes eelistavad rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõtluse vormi. SE ärinimes ei ole viidet selle päritolumaale (s.t kus ta on registreeritud). Seega juhul, kui Eestis registreeritud SE tegutseb nt Venemaal, ei ole ühingu ärinimest näha Eesti päritolu.
- Registrijärgse asukoha muutmine. Ühin-

gu registrijärgse asukoha viimisel ühest liikmesriigist teise ei tule ühingu koduriigis esmalt likvideerida ning vastuvõtjariigis uuesti asutada.

Registrijärgse asukoha muutmise vajadus võib tuleneda ühingu operatiivsetest põhjustest (nt soov liikuda lähemale tootmis- või kliendibaasile) või soodsamatest ettevõtlustingimustest (nagu õiguslik keskkond, maksud, tööjõud jne).

- Piiriülene ärimudel ning grupi struktuuri lihtsustamine. Euroopa regioonides (nt Balti riikides, Skandinaavias) laialipillutatud tütarühingute ühendamine regiooni peakontori alla ning asendamine filiaalidega on viimastel aastatel üha enam populaarsust kogunud